

Література:

1. Армстронг Г. Маркетинг. Загальний курс, 5-те видання: Пер. з англ.: Уч. пос. / Гарі Армстронг, Котлер Філіп. – М.: Видавничий дім «Вільямс», 2001. – 608 с.
2. Беляков О. Екологічна реклама та екомаркування як складові сталого розвитку / О. Беляков // Вісник Львівського університету, Серія: Географія, Вип. 32, 2006. – С. 190-196.
3. Вічевич А.М. Екологічний маркетинг / А.М. Вічевич, Т.В. Вайданич, І.І. Дідович, А.П. Дідович. Л., 2003. – 156 с.
4. Лісова Н.О. Екологічний бізнес. Навчально-методичний посібник / Н.О. Лісова – Тернопіль: Вектор. – 2014. – 72 с.
5. Шевчук В.Я. Екологічне підприємство / В.Я. Шевчук, Ю.М. Навроцький та ін. К., 2001. – 204 с.

Прядка Т. М., к.е.н., доцент,
*Національний університет біоресурсів
і природокористування України
м. Київ Україна*

Комарова Н. В., аспірант,
*Інститут агроєкології та природокористування
Національної академії аграрних наук України
м. Київ Україна*

ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Земля – найголовніший ресурс для розвитку громад. Адже новостворені об'єднані громади повинні мати ресурси для свого ефективного розвитку. А питання належності земель за межами населених пунктів – ключовий стимул та чинник для успішного формування базового рівня місцевого самоврядування.

В ринкових умовах виникає необхідність подальшого розвитку ефективних форм та методів управління земельними ресурсами, із урахуванням допущених помилок, з метою розв'язання існуючих проблем на основі планування, правового режиму землекористування шляхом зонування земель за їх категоріями, типами землекористування з врахуванням економічної придатності земель та суспільних потреб. У цьому контексті проблема раціонального землекористування, соціально-економічного перерозподілу та оптимізації їх використання стає вкрай актуальною, особливо із залученням до цього важливого процесу територіальних громад [1].

В умовах децентралізації влади для України важливо реалізувати ключові ресурсні елементи розвитку територіальних громад. Однак нове бачення вимагає нових підходів, а саме застосування системного підходу щодо управління землекористуванням об'єднаних територіальних громад як базової основи просторового розвитку їх територій. В новітніх умовах господарювання, розвиток територіального управління вже не обмежується двома координатами, а розглядається у трьохмірному просторі, де розвиток у більшості випадків є розвитком послідовності подій та рішень, що розглядається у поєднанні економічної, екологічної та соціальної складових. Саме тому, характер та модель просторового розвитку об'єднаних територій, визначається основними суб'єктами цього розвитку та типом відносин між ними, які визначається цілями.

Питання децентралізації повноважень знайшло відображення в Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленій Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 333р від 1 квітня 2014 року [2]. У ній зазначається, що однією з нагальних проблем розвитку місцевого самоврядування є подолання його відстороненості від вирішення питань у сфері земельних відносин. Для її розв'язання пропонується надання органам місцевого самоврядування базового рівня повноважень у вирішенні питань забудови (відведення земельних ділянок, надання дозволів на будівництво, прийняття в експлуатацію будівель), визначення матеріальною основою місцевого самоврядування майна, зокрема землі, що перебуває у власності територіальних громад сіл, селищ, міст (комунальній власності), та належної бази оподаткування, а також надання територіальним громадам права розпоряджатися земельними ресурсами в межах своєї території, об'єднувати своє майно та ресурси в рамках співробітництва територіальних громад для виконання спільних програм та ефективнішого надання публічних послуг населенню суміжних територіальних громад. На сьогоднішній день питаннями земельних відносин органи місцевого самоврядування можуть займатися, виключно в межах населених пунктів. Цю систему потрібно вже змінювати, передавши основні права розпоряджатися земельними ресурсами органам місцевого самоврядування, територіальним громадам, а за державою залишити право забезпечувати контроль за раціональним використанням земельних ресурсів.

Станом на 29.09.2017 рік створено 366 об'єднаних територіальних громад, які отримали нові повноваження і додаткові ресурси на їх виконання та перейшли на прямі бюджетні розрахунки з Державним казначейством України, однак слід відзначити не конкретизованість економічних прав територіальних громад та невизначеність механізмів їх реалізації (рис 1).

Перед новоутвореними громадами постає складна ситуація у використанні земельних та інших природних ресурсів насамперед через [3]:

- недооцінку складності і специфіки земельних перетворень в ході проведення земельної та економічної реформ в Україні;
- майже повну відсутність у територіальній громаді інформації про права на землю та інші природні ресурси, їх потенціал, стан використання і охорони;
- безсистемність та некомпетентність розв'язання завдань земельної реформи на територіях місцевих рад, зокрема відсторонення територіальних громад від розпорядження землями на їх території, не розмежування земель державної і комунальної власності, незавершеність реформування земельних відносин та системи землекористування, особливо в сільському господарстві;
- незадовільним законодавчим та інформаційним забезпеченням і захистом прав власності сільських жителів на землю та інші природні ресурси;
- ігнорування проблем введення в економічний оборот землі як капіталу, ресурсно-комплексного підходу до розвитку сільських територій в процесі трансформації земельних відносин, відсутність зваженої державної земельної політики щодо планування розвитку землекористування і землеустрою територіальними громадами, механізмів її реалізації;
- відсутність послідовної державної політики щодо комплексного розвитку земельного законодавства, проведення та фінансування державного і муніципального землеустрою і земельного кадастру, формування інвестиційно-привабливого землекористування;

- вкрай слабку інформаційну інфраструктуру земельного ринку та відсутність виваженої державної політики формування і розвитку ринку земель несільськогосподарського та сільськогосподарського призначення;
- відсутністю інформаційного забезпечення сільського населення з питань можливостей використання земельних та інших природних ресурсів на їх територіях в ринкових умовах.

Рис. 1. Кількість об'єднаних територіальних громад на 16.06.2017 року

До основних ефективних напрямів управління землекористуванням об'єднаних територіальних громад як базової основи просторового розвитку їх територій пропонується віднести:

- встановлення меж територій об'єднаних територіальних громад;
- формування земель комунальної власності в межах і за межами населених пунктів як це передбачено проектом закону України № 3510 «Про віднесення земель державної власності за межами населених пунктів до комунальної власності об'єднаних територіальних громад»;
- розроблення перспективних планів розвитку землекористування територій об'єднаних територіальних громад, відповідно до запропонованої моделі.

Література:

1. Євтушенко М. В. Зонування земель, як економіко-правовий механізм раціонального землекористування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<http://intkonf.org/evtushenko-mv-zonuvannya-zemel-yak-ekonomiko-pravoviy-mehanizmratsionalnogo-zemlekoristuvannya>]
2. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 квітня

2014 року № 333-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/card/333-2014-%D1%80> (26.02.2016).

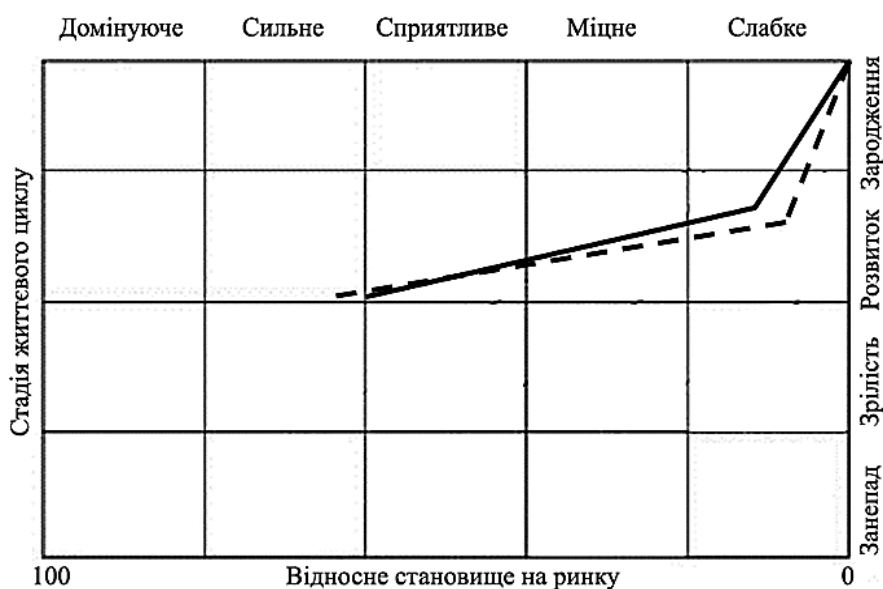
3. Територіальне планування землекористування в контексті формування фінансової стійкості об'єднаних територіальних громад / А.М. Третяк, В.М. Третяк, Т.М. Прядка, Н.А. Третяк // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. – 2017. – № 1. – С. 21-27. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zemleustriy_2017_1_6

Савчук В. А., аспірант кафедри,
Житомирський національний агроекологічний університет
м. Житомир, Україна

АНАЛІЗ СПОЖИВЧОГО РИНКУ ОРГАНІЧНОЇ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ

Сучасний стан розвитку соціально-економічних процесів вимагає підвищення рівня продовольчої безпеки держави, і особливо забезпечення населення високоякісними, екологічно безпечними продуктами харчування. Разом з тим сільськогосподарські товаровиробники у своєму прагненні постійно нарощувати обсяги виробництва використовують інтенсивні технології землеробства на базі хімізації, що призводить до значної деградації ґрунтового покриву, порушення екологічної рівноваги агроєкосистем, забруднення агропродовольчої продукції радіонуклідами, важкими металами, пестицидами тощо. Тому в Україні постає стратегічне завдання формування повноцінного ринку органічної продукції та його сегментування.

Органічний сектор України перебуває у стадії розвитку і зміцнення позицій на ринку, це підтверджує здійснена з допомогою побудови матриці ADL оцінка ступеня зрілості галузі, ринку і стійкості позиції на ринку, яка відображає концепцію життєвого циклу галузі (рис. 1).

**Рис. 1. Експертна оцінка життєвого циклу
галузі органічного виробництва України**

Джерело: власні дослідження